

Ob štirih sva pri bivaku, pobereva še ostalo kramo in jo mahneva po spodnji plošči, ki se nama zdi zdaj skoraj vodoravna, proti mostičku čez Marsjandi. Vzpon po poti na drugi strani je zgodba zase, razveselijo naju šele jagode, med katerimi laziva po vseh štirih kar z nahrbtniki. Čez pol ure, ko nama ne poteše ne lakote ne žeje, se odmajeva naprej do studenca, do katerega je po spominu 15 minut, v resnici pa kar debelo uro. Čez Bojčevo sol popíjeva obilne količine malinovca in potem hodiva in hodiva, z nogami po poti, z mislimi pa kdo ve kje.

Ob svetlobi bliskov z grebenov Anapurn se v trdi temi prikotativa v šolo in razočarava prijatelje, ker naju ni naprala nevihta. Po dnevu in pol stradanja nama tekne celo mrzel riž z lečo, še bolj pa zadnja pločevinka s kompotom. Ko utonem v spanje, sem sit, in kar je glavno, zadovoljen.

PAVLE KEMPERLE JE ODŠEL

MARIJAN KRIŠELJ

Pavle Kemperle
Foto M. K.

Pavle Kemperle je odšel. Ne bo ga več tam doli v avli radijskega doma, ko me je navadno čakal, sedeč v udobnem naslonjaču, da pridem. In ko sem prišel, se je natihoma razveselil. Videl sem to, čeprav tega ni pokazal, Pavle se mi je zdel tako sam, sam s svojimi mislimi in bolečino morda, kajti nikoli se ni razodeval več, kot je bilo nujno potrebno.

In ob takih trenutkih sva zmerom klepetala. O vsem mogočem, sedanjem, preteklem ... Bolj o sedanjem, preteklosti se je nekako izogibal. Kot da ga je zmerom tedaj, ko sem omenil gore, Kamniške, zagrnila žalost ...

Prvikrat sem Pavla srečal na Korošici. Bil je s hčerko. Tedaj je ravno zbiral podatke za poznejši njegov Pregled nesreč v Kamniških planinah. Tedaj je bil še pri močeh in tudi beseda mu je tekla. Poln je bil načrtov. Ves drug je bil, kot pa je bil ta Pavle, mnogo pozneje, v naslonjaču radijske hiše, ko se je zunaj lepila na okna zoprna ljubljanska megla in ko ni in ni mogla steči beseda ...

Zdaj Pavla ni več. Pred menoj je ostala le zajetna mapa z njegovim življenjem v njej. Nekdanjim, lepim, polnim odgovodovanja, veselja in trpljenja. Tako, kot je naše morda, ne za trohico drugačno, pa vendarle — polno je bilo hrepenjenja, iskanja, polno želja po srečanjih z goro, ki jo je boleče ljubil. In ta mapa je zdaj edini izpričevalec njegovih dejanj, gorskih, planinskih, človeških — Poglavlja iz mojega življenja v gorah, kot je bil naslov cikličnih oddaj Odmevi z gora; to je bil dnevnik, ki je že od začetka leta 1968 dalje skoraj leto in pol pripovedoval poslušalcem o preprostostih Pavletovega življenja. Namesto šopka na njegov grob, naj bo to tale odlomek iz njegovih spominov: Takrat, ko smo šli v gore, se je spet pripravljalo slabo vreme. Kljub temu smo odšli.

Opomba: Smer Samo Bato (smer čez ploščo) sta 30. junija 1980 prvenstveno plezala instruktorja Nepalske šole za gorske vodnike Bojan Pollak (AO Kamnik) in Zvone Korenčan (AO Trzič). Ocena I—II/III, višina 1400 metrov, čas plezanja 8 ur.

Bilo nas je nekaj glav in nekaj parov nog v gozdarjih, ne spominjam se več čigavih, le to vem, da je bil tudi stric zraven.

Tedaj sem imel v žepu celo specialko Kamniških planin. Ob odhodu so mi namreč podelili čast vodnika in vodnik mora imeti specialko, če že ne zaradi potrebe pa zavoljo imenitnosti. Cepin sem imel tudi s seboj, za primer, da bi ga potrebovali na zahtevnih prehodih. Sicer pa tudi nič ne stri, če imaš cepin s seboj, saj ti rabi, če ne drugeje pa v Kamniku kot potrdilo, da imaš v mislih velike resne namene. In najlepši dokaz »resnih« namenov je vendar cepin in pa specialka, ki mora obvezno moleti iz žepa, tako da jo drugi vidijo tudi, če nočejo.

Pravzaprav ne tajim, da je bila vrh že tedaj moje tiho hrepenenje. Vrv mi je pomenila nekakšen simbol »najtežjih načrtov«. No in tako na zunaj bolj ali manj opremljeni smo odšli. Nameravali smo namreč še isti dan doseči Korošico. Vreme, kot sem že dejal, ni bilo vzpodbudno. V Beli nas je začelo močiti, od klobukov je curljalo in do Presedljaja smo bili že premočeni kot cuciki. Na Presedljaju smo se ustavili. Stali smo tam, kjer bi morala biti deska s kažipotom na Korošico, toda namesto nje je bil zasajen v zemljo le kol brez table. Tokrat je pa le prišla v poštev moja specialka. Nihče od nas namreč še ni bil na Korošici, razen strica seveda, toda stric je pomenil v orientaciji toliko kot nič. Vzel sem torej iz žepa specialko in po njej z vso gotovostjo uganil pravo pot. Dež pa je lil kot iz škafa. Hodili smo in hodili po poti, za katero sem menil, da je prava, vendar Korošice ni bilo od nikoder. Končno smo le prišli do neke lovske kočice; bila je zaprta. Stricu se je ta kočica zdela znana, zato je začel dvomiti, da smo na pravi poti.

Vseeno pa smo »mendrali« naprej in se kmalu znašli v nekem bukovem gozdu, že skoraj v dolini. Zdaj smo bili seveda tudi mi prepričani, da smo zašli. Začelo nas je skrbeti. Pošteno skrbeti. Nočilo se je že, gozda pa ni hotelo biti konca. Tudi hiše ali kočice ni bilo čutiti. Že pozno ponoči smo se znašli na planoti pri nekem kmetu. Povedal nam je, da smo pod Sv. Antonom pri Lučah. Preostalo nam ni drugega, kot da smo moža poprosili za prenočišče. Spravili smo se za peč in se do jutra sušili. Zjutraj pa nam je pokazal pot neki pastir. In potem smo se kar hitro znašli pred kočjo na Korošici. Oskrbnik Lukec nas je z veseljem sprejel, ker smo bili pač edini planinci v tistih deževnih dneh. S stricem, bila sta že stara znanca, sta se zapletla v živahne pogovore, otroci pa smo si slekli vlažne cunje, se zavili v koče in mimogrede izpraznili nahrbtnike, ki so bili dotlej nabiti z dobrotami. No in potem sta odšla stric in sestra Mila spat na skupno ležišče, ki je bilo ločeno od našega skupnega ležišča in jedilnice le z zastori. Stric si je tedaj seveda mislil: Otroci so utrujeni in bodo sladko zaspali. Zavoljo tega se je kmalu zaslislalo izza zaves brezskrbno stričevno smrčanje. Otroci pa smo začeli svoj hihit in hohot, končali pa smo z nekakšnim pretepom. Kdo ve zavoljo česa?

In tako se je zgodilo, da smo v tem ravsu razbili petrolejko in si prislužili stričevno razočaranje nad našim vedenjem.

Ta tura je bila menda zadnja pod stričevim varuštvom. Tudi dotedanja otroška družba se je bila razkropila. Le s Polakovim Bojanom sva še nekajkrat šla skupaj v hribe. Ob tem se spominjam predvsem ture na Krvavec, ko so odpirali dom. Ostala mi je v spominu zato, ker so me čevlji ožulili, da sem moral z vrha Krvavca pa do doma pešačiti — bos. Bojan je nadaljeval turo na Kokrsko sedlo do Bistrice, jaz pa sem jo pridrsal domov s krvavimi nogami in s čevlji čez ramo.

S tem spominom in z očetovo smrtjo, to se je dogodilo v zadnjem letu prve vojne, so mi usahnila otroška planinska doživetja. Kakor nemirni deseti brat sem pozneje še premnogokrat odhajal in prihajal po klancih in čez polje do Kamniških planin. Nič težje se nisem poslavljaj od matere kot od mojih gora. Pogosto sem v tujini zahrepenel po domu in po gorah obenem. Z ljubljanskih ulic sem gledal Kamniške in občudoval svoj veliki dom ... V tesnem dušečem prostoru krške prodajalne sem sončil svojega duha s spomini na jasnih obličjih domačih gora.

Rabindranath Tagore je povedal z enim samim stavkom vse tisto, kar sem jaz tedaj občutil, ko me je črvičilo prvo razočaranje, prvo grenko življenjsko spoznanje:

Samo v sanjah, samo v tistem globokem hrepenenju je resnica, vse drugo je življenje ponesrečen poskus.

— — —

Pavle Kemperle je bil rojen leta 1910, umrl pa je 5. oktobra letos v Kamniku. Predstavlja svojstveno osebnost v slovenski alpinistični in planinski zgodovini. Bil je alpinist, gorski reševalec in pa kronist kamniškega planinskega društva. Pavle Kemperle je gore povezoval z obveznostmi, ki so bile tedaj, ko je bil na višku svojih življenjskih moči, močno povezane z mladimi; z mladino, ki je prav tako želela v gore pa je bila še neuka, le polna hrepenenja je bila in zagnanosti. Uvedel je v zbirko alpinistične opreme tako imenovano leseno zagozdo, odprl številne smeri v Kompoteli, Planjavi, Ojstrici, Turski gori, Brani itd. Bil je učitelj več alpinističnih generacij v Kamniku. Zavoljo dejanj na planinskem in alpinističnem področju sodi na prve strani zgodovine alpinizma v Kamniških Alpah.